

אוצר יסמאל במבואה

גבורת הרוח - אמונה וביטחון בה'

באו זרים למקדשי, לגדע קרן ישראל,
הפרו חגי וחודשי, שבתה עבודה מאריאל.
יאתיו חשמונאים ציווית, אזרתם עוז וגבורה,
לישע עמך יצאת וגאלתם חיש מהרה.

ביאורים | נס, או רגיל?

על הנסים ועל הפרקן ועל הגבורות ועל התשועות ועל המלחמות שעשית לאבותינו בימים ההם בזמן הזה.

השגחת ה' שומרת עלינו לאורך כל הדורות; מנסי יציאת מצרים, הכניסה לארץ ישראל, דרך ההשגחה בגלות, שבה נשמר עם ישראל שלא יכלה גם במצבים הקשים ביותר, ועד לנסי שיבת ציון בדרונו.

ההשגחה הזאת מלווה גם בנסים רבים. הנס הוא סוג של התערבות אלוהית ישירה, ה' כאילו "לוקח את העניינים לידיים שלו" ומציל את המצב באופן גלוי. אבל לא בכל זמן ישנם נסים גלויים. האם זה אומר שה' איננו משגיח? ודאי שלא. השגחת ה' מלווה אותנו תמיד. גם באופן גלוי וגם בהסתרה.

נס חנוכה משלב בתוכו **נס גלוי ונס נסתר**: גם כך השמנן הוא נס גלוי – השמן שהיה אמור להספיק ליום אחד הספיק בסוף לשמונה ימים. נס המלחמה, הוא נס נסתר – החיילים ניהלו קרבות מתוכננים עם הרבה תחכום ותעוזה, ממש כמו בימינו. הנס הגלוי בא לעורר אותנו לשים לב לכל הנסים הקטנים והנסתרים שבהם ה' מלווה אותנו יום-יום. בימים ההם, וגם בזמן הזה.

האם מותר להדליק נרות חנוכה בטיול בשטח? | הלכות

התוספות כותבים שאדם שאין לו בית אינו יכול לקיים מצוות נר חנוכה, כמו שאדם שאין לו בית אינו יכול לקיים מצוות מזוזה. נראה שהתוספות סוברים שמהות הדלקת נר חנוכה היא להפיץ את הנס ואת אורו הרוחני לאנשים הנמצאים בחוץ. כדי לעשות זאת, צריך ראשית כל להפיץ את האור בתוך הבית פנימה. לעומתם טוען הר"ן שאין צורך בבית עבור הדלקת נרות חנוכה.

רוב הפוסקים הכריעו שעבור קיום מצוות נר חנוכה צריך בית (שישנים בו בלילה זה או שישנו בו בלילה הקודם), וכן פוסקים שישנה חובה אישית על האדם לדאוג לצאת ידי חובת ההדלקה גם כשהוא בטיול. ה'צ"ץ אליעזר' חולק על כך ופוסק שמטיילים רשאים להדליק בשטח.

לכן למעשה, טוב לדאוג לבית שבו יישן המדליק, ולהדליק בו נרות חנוכה. אך אם אין לו אפשרות כזו, יבקש מהוריו שיציאו אותו ידי חובה בהדלקת הנרות. אם נמצאים בטיול חברים רבים, טוב בכל מקרה לעשות הדלקה אחת מדין 'פרסומי ניסא', אולם עדיף שלא לברך עליה.

(עפ"י הלכה ממקורה' – הרב יוסף צבי רימון)

דברים שבלב | גבורה אמיתית

"מה יש, רבקי, פעם אחת תעתיקי במבחן. רק פעם אחת. הרי שתינו יודעות שכל המבחן הזה הוא ממש לא פייר. פתאום היא החליטה לעשות מבחן, מהיום למחר."

"אבל אני פשוט לא מסוגלת. הדבר שהכי קשה לי זה לשוקה. הלב שלי לא נותן לי."

"תאמיני לי, אני מכירה את זה מקרוב. גם אני הייתי ככה". "אז מה קרה?" "את יודעת, אחרי שהעתקתי בפעם הראשונה היו לי ממש ייסורי מצפון. אחר כך זה עבר. היום זה כבר ממש לא מזיז לי."

"אז זהו, שאני לא רוצה להגיע לשחיקה הזאת ביחס לאמת. אני מעדיפה להיכשל במבחן הטיפשי הזה ולא להיכשל בעקרונות שלי. ללכת עם האמת עד הסוף מבחינתי זה הרבה יותר משמעותי מכל המבחנים בעולם. בשבילי זה המבחן האמת..."

כמה פעמים עמדנו מול מצב כזה; מצב כמעט בלתי אפשרי – להגיד את האמת ולהפסיד או לשקר ולהרוויח. איך אפשר לעמוד בכלל בלחץ הענקי הזה ולא להתקפל? איך אפשר להיות אמתיים ולשמור בגבורה על העקרונות שלנו?

גם בדרום של החשמונאים עמדו היהודים מול לחץ כזה. להיות יהודי בזמן השלטון היווני-הלניסטי לא היה אטרקציה כל כך גדולה. אבל אם היית מחליט להתיוון? או אז היית זוכה לכבוד של מלכים. אז היית הופך להיות 'חלק מהחברה'. זה היה הרבה יותר 'שווה' להתיוון. הרי בינינו, מי צריך את כל הכאב ראש הזה של היהודים, עם כל האיסורים וההגבלות? עדיף הרבה יותר להצטרף למחנה הנאור והריאלי. זה שחי את החיים בכיף ובהנאה, בלי ייסורי מצפון.

להיות חשמונאי, לעומת זאת, היה מעשה חתרני; לא להתפשה. ללכת עם האמת עד הסוף. ובעיקר – גם אם לא נראה כל כך שירוויחו מזה משהו. הרווח שביקשו החשמונאים לא היה איזה רוח חומר – מעמד מכובד, כסף או הנאות. החשמונאים האמינו ביהדותם והם רצו להיות נאמנים רק לדבר אחד – לרצון ה'. גם אם זה יהיה קשה ולא נוח.

את הגבורה הזאת שאבו החשמונאים – וגם אנחנו בעקבותיהם, מהדבקות בתורה, שהיא הגלילי של רצון ה'. הדבקות בתורה נותנת לנו את הכוח להיות נחושים בשמירה על הערכים שלנו, ולדבוק בהם גם כשמסביב אנחנו לא ממש זוכים להערכה.

כאיזה גיבור הייתם? האם תהיו חסרי אומץ? האם תהיו חסרי אומץ?